

Jumalateenistus Nõos P, 12.07.20 kell 11.00, 5. pühapäev *post Trinitatis*

Lektsioonid: Ef 2:19–22; Mt 16:13–19

Jutlus: Hs 2:1–8

Laulud: 448 (1–6); 250 (1–2, 3); 241 (1–3); 449A (1–3)

Ja ta ütles mulle: „Inimesepoeg, tõuse püsti, ma tahan sinuga rääkida!” Kui ta minuga rääkis, siis tuli mu sisse Vaim ja pani mind jalgadele seisma; ja ma kuulsin teda, kes minuga rääkis. Ta ütles mulle: „Inimesepoeg, mina läkitan sind Iisraeli laste juurde, vastupanija rahva juurde, kes on mulle vastu pannud; nemad ja nende vanemad on mu vastu üles astunud otse tänase päevani. Neil lastel on jultunud näod ja paadunud südamed; ma läkitan sind nende juurde ja sa pead neile ütlema: Nõnda ütleb Issand Jumal; ja kuulaku nad või ärgu kuulaku – nad on ju vastupanija sugu –, nad peavad siiski teadma, et nende keskel on olnud prohvet. Aga sina, inimesepoeg, ära karda neid ja ära karda nende sõnu, kuigi nad on tõrksad ja hülgavad sinu ja sa pead elama skorpionide seas! Ära karda nende sõnu ja ära kohku nende ees – nad on ju vastupanija sugu –, vaid sina räägi neile minu sõnu, kuulaku nad või ärgu kuulaku – nad on ju vastupanijad! Aga sina, inimesepoeg, kuula, mis mina sulle räägin! Ära ole vastupanija nagu see vastupanija sugu! Ava oma suu ja söö, mis mina sulle annan!”

Tänase pühapäeva kirikukalendri järgne teema on „Issanda teenistuses“. Sellesse teemasse juhatab meid VT prohveti Hesekieli sõna.

Kõigepealt paar sõna Hesekieli enda kohta. Tema raamatust saame teada, et ta oli ametilt preester, tõenäoliselt isegi Jeruusalemma preester, ja et ta oli enda prohvetiks kutsumise ajal vang. Vangistus algas 597 eKr, mil ta koos teiste Juuda kuningriigi kõrgemast soost isikutega küüditati Babüloonia okupatsioonivõimude poolt Paabelisse. On ka öeldud, et ta elas Kebari jõe ääres, st praeguse Iraagi lõunaosas Afaqi piirkonnas.

Prohvetiks kutsuti Hesekiel aastal 593 eKr ja seda pöördelist hetke tema elus kirjeldabki meie kirjakoht. Hs 1 kirjeldatakse Issanda ilmumist Hesekielile ning meie kirjakohtas 2. peatükis siis seda, kuidas Issand Hesekieli kõnetab ja talle ülesande annab.

Võime nüüd selle sissejuhatuse taustal küsida, millal Jumal inimest kutsub? Neid kutsumisi on iga inimese elus rohkem kui üks.

Kõigepealt juba see, et me siia maailma sünnime, on Jumala kutse. Vahel murravad inimesed pead küsimuse kallal, miks on nad siia maailma sündinud – eriti siis, kui elus ei lähe hästi ja väljavaatedki pole kõige paremad. Tekib mõte, et kui mul nii halvasti läheb, siis milleks ma üldse siia ilma sündisin.

Eks sellele küsimusele võib ju igasuguseid vastuseid otsida, kuid inimesest endast ja n-ö maapealseist asjust tulenevad vastused siin viimselt ei rahulda. See, et Jumal andis inimesele elu, on kõige parem vastus, mida võib anda ja saada. Ja kuna Jumal on maailma Looja, siis langevad ka ära küsimused, milleks Jumalal oli tarvis seda teha: Tema on suveräänne Issand, kes teeb seda, mida Ta õigeks peab!

Ent selle vastusega ei pea inimene piirduma. Kui Jumal on kord talle elu kinkinud, siis peab sel olema mingi mõte. Tavaliselt leitakse see mõte eneseteostuses – oma kutsumuses ja kutses. Võib ka öelda: oma annete või – Jeesuse tähendamissõna meenutades – talentide kasutamises.

Prohvet Hesekiel, näiteks, oli preestri poeg, tollal anti see amet üle isalt pojale. Ja tema kutseks, võib-olla ka kutsumuseks oli teostada preestri ülesandeid, mis olid ette määratud Moosese seaduses. Tihti määravadki meie elukutsevaliku meie vanemad, kas siis oma eeskuju või soovitustega. Vahel ka sellega, et noor inimene teeb trotsist meelega oma vanemate eeskuju või soovituse vastu.

Nõnda siis, kui inimene leiab elus endale n-ö koha, siis võib öelda, et ta on saanud järjekordse Issanda kutse. Ta on osa loomiskorrast, tema eksistents ei näi enam juhuslikuna, ta on üks liige ühiskonnas.

Kuid seegi pole veel kõik, kuna Jumal võib inimestele anda ka eriülesandeid.

Prohvet Hesekiel oli juut ja me teame hästi, et Piibli järgi on juudid väljavalitud rahvas. Jumal on

end neile ilmutanud ja näidanud neile kindla ülesande abil oma tahtmist: nad peavad täitma Jumala käske, selleks et Jumal oleks nende suhtes halastav ja armuline.

Ka seda võib nimetada Issanda kutsumiseks. Inimene on liige ühe rahva hulgas, kellel on mingi kindel ülesanne või missioon, ja see annab ka selle rahva liikme elule kindla väljavaate. (Vahemärkusena peab ütlema, et mõnikord on rahvastel selline väljavaade tekkinud Jumalast sõltumatult, nende endi arvates. Ja see toob juba kaasa enda paremaks või tähtsamaks pidamise teistest rahvastest ning halvemal juhul agressiivsuse teiste rahvaste vastu. Seepärast ei tohi unustada, et Piibli, Jumala sõna järgi on Jumal valinud ainult juudid.)

Oleme seni kõnelnud kolmest kutsumisest: sündimisest, elukutsest või -kutsumusest ja äravalitusest rahvana. Neljas Issanda kutsumine on seotud kolmandaga, kuid siiski sellest ka erinev. See kutsumine on ristimine.

Jh 3:5 ütleb Jeesus Nikodeemosele: „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kes ei sünni veest ja Vaimust, ei saa minna Jumala riiki.“ Niisiis kõneleb Jeesus siin uuestisündimisest (see kinnitab, muide, siia maailma sündimist Issanda esimese kutsumisena). Koos ristimisega saab inimene samasuguse äravalituse staatuse nagu see on Iisraeli rahval. Teatavasti käsitletakse Piiblis seetõttu Kristuse nimesse ristitud äravalitud rahva, juutide laiendusena.

Paulus ütleb ju Rm 11:25: „Vennad, ma ei taha ju, et teile jääks teadmata see saladus – et teie poleks enda meelest targad –, et Iisraelile on osaliselt tulnud paadumus, kuni paganate täiskogus on sisse astunud...“ Niisiis käsitleb Jumal kristlasi inimestena, kes saavad – juutide hetkelise tõrksuse tõttu Jumala ilmutuse vastuvõtmisel – samuti Issandalt kutse.

Ja see kutse on juba eriline, veelgi erilisem kui Jumala kutse Iisraelile, sest see on kutse igavesse ellu. Sest kutse Iisraelile oli töotus siiski vaid maapealseks õnnistuseks. Issand ütleb 1Ms 12:2 Aabramile: „Ma teen sind suureks rahvaks ja õnnistan sind, ma teen su nime suureks, et sa oleksid õnnistuseks!“

Kuid Kristuse nimesse ristitud on välja valitud eluks Jumala juures, st igaveseks eluks. Sest Jeesus ütleb Mk 16:16: „Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga kes ei usu, mõistetakse hukka.“ Pääsemine on aga pääsemine selle maailma kaduvusest igavikku.

On siiski ka viies Issanda kutsumine. Seda selgitab meile tänane kirjakoht. Nimelt prohvetiks kutsumine, Issanda suurima eriülesande saamine.

Tõsi, ka kõik varasemad Issanda kutsumised kohustavad inimesi millekski. Sündimine annab inimesele ellujäämisinstinkti, elukutse tingib kohustuse hakkama saada. Äravalitud rahva liikmena tuleb inimesel arvestada oma eelkäijate kogemust ja Jumala käske tuleviku kujundamisel. Ja ristimine kui Jumala pärijaks ülendamine annab inimesele kohustuse olla selle staatuse vääriline: *noblesse oblige*, seisus kohustab! Paulus ju ütleb 1Kr 4:1j: „Nõnda siis peetagu meid Kristuse sulaseiks ja Jumala saladuste majapidajaiks. Ent majapidajailt nõutakse, et nad oleksid ustavad.“

Kuid Issanda viies kutsumine, prohvetiks kutsumine, on eelnevaist veel midagi erilisemat. Hesekiel oli läbi teinud eelmised kutsumised: ta oli siia ilma sündinud, sai isa jälgedes preestrikutse, teadis end olevat valitud rahva liige. (Ristitud ta küll muidugi polnud, kuid, nagu ennist kõnelesime, võib valitud rahva liikme staatust pidada mõnes mõttes ristimise ekvivalendiks.)

Ent nüüd loeme, kuidas see Jeruusalemma preester, kes ju pidi Jumalat tundma, on Issanda ilmumisel põrmus ja alles Jumala Vaim annab talle niipalju julgust, et ta saab jalule tõusta.

Siit võime teha järelduse, et inimene ei mõista nende kolme või nelja eelnimetatud Issanda kutsumiste puhul veel seda, kes Issand tegelikult on ja mida ta inimeselt tõeliselt ootab. Ka Paulus ütleb Fl 3:12: „...ma püüan kätte saada seda, mille pärast Kristus Jeesus on minu kätte saanud.“

Prohvetiks (või kristluse kontekstis ka apostliks või misjonäriks) kutsumine tähendab seda, et inimene saab Jumala Vaimu ja teab täpselt, mida ta Jumala riigi teenistuses olles tegema peab.

Ja enamasti tähendab prohvetiks kutsumine Jumala eriülesannet. Ka meie kirjakohtas saab Hesekiel ülesande hakata kuulutama Jumala sõna rahvale, kes seda kuulata ei taha. See on väga raske ülesanne. Tähendab see ju seda, et inimene hakkab ühiskondliku arvamuse suhtes, moodide ja trendide suhtes ujuma n-ö vastuvoolu ja teab ette, et pälvib sellega ühiskonna halvaks panu.

Mt 10:19j kinnitab Jeesus oma kuulutustööle väljasaadetavaid jüngreid: „Aga kui teid reedetakse, ärge muretsege, kuidas või mida peate rääkima, sest teile antakse tollel tunnil see, mida rääkida, sest

teie pole rääkijad, vaid teie Isa Vaim kõneleb teie kaudu.“ Jumala eriülesannete täitjad saavad Jumalalt ka vastava erivarustuse: Püha Vaimu. Ilma Vaimuta ei peaks inimene nii rasket ülesannet täites vastugi!

Me peame oma elus leppima ka sellega, et meil pole seda viimasena mainitud, prohveti kutsumist, või meil pole seda mitte alati. Jumal annab meile selle, kui Ta tahab. Kuid hoidkem kinni sellest kutsumisest, mis meil on: ka need on ju Issandalt saadud. Väärtustagem nii oma sündi, elukutset, valitud rahva või Jumala rahva liikmeks olemist ja pidagem sedagi Issanda armuks. Ka Paulus ütleb Fl 3:15j: „Kes meist on täiuslikud, mõtelgem just samal viisil, ent kui te mõtlete midagi teisiti, küll Jumal ilmutab teile ka selle. Ometi, sealt, kuhu oleme jõudnud, astugem edasi sama rada!“

Niisiis, jäägem kindlaks oma kutsumisele Jumalalt ja ärgem unustagem selle eest Jumalat tänada! Siiski kutsub Paulus 1Kr 12:31 kõiki kristlasi taotlema Jumalalt suuremaid armuande. Taotlegem meiegi!

Aamen.